

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09 Temmuz 2015
Sayı : 71

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 59'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.
01.07.2015

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
09 Temmuz 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
09 Temmuz 2015
No: 7016

GENEL GEREKÇE

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 59'uncu maddesinin 1'nci fıkrası şu şekildedir;
"İstisnai memurluklar:

Madde 59-(Değişik: 30/5/1974-KHK/12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975-1897/1 md.)

(Değişik: 29/11/1984 - KHK - 243/8 md.) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin memurluklarına, Bakan Yardımcılıklarına, (14) Başbakan Başmüşaviri(2), (...) (3) Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Müşavir Avukat kadrolarına, (15) Toplu Konut (...) (4) İdaresi Başkanlığına ait Başkan, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, Uzman, Uzman Yardımcısı, Müşavir Avukat ve Şube Müdürleri (Uzman)(4), Başbakan Müşavirliklerine, Özelleştirme İdaresi Başkanlığında Başkan, Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Daire Başkanı, Proje Grup Başkanı ve Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine(5) Başbakanlık ve Bakanlık Müşavirlikleriyle Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliklerine, Başbakanlık Basın Müşavirliğine, Türkiye İstatistik Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, (...) (14) Avrupa Birliği Bakanlığı Başkanlıklarına (İdari Hizmetler Başkanlığı hariç), (9)(14) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri ve Hukuk Müşaviri, (10) Gelir İdaresi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, Bakanlar Kurulu Sekreterliğine, Milli Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında veya kadro açıklamalar bölümünde özel nitelikli olarak gösterilen görev yerlerine, Özel Kalem Müdürlüklerine, Valiliklere, Büyükelçiliklere, Elçiliklere, Daimi Temsilciliklere, Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığına, (12) dış kuruluşlarda çalışma müşavirlikleri nezdinde görevlendirilecek sendika uzmanlıklarına, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyeliklerine, Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Müşaviri (4 adet), Diyanet İşleri Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, (11) Milli İstihbarat Teşkilatı memurluklarına, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşavirliklerine, Hukuk Müşavirliğine ve Genel Sekreter Sekreterliğine, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ve Başkanlık Müşavirliğine, (16) Anayasa Mahkemesi Basın Müşavirliğine, (13) bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve dereceye yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tahsis edilmiş derece aylığı ile memur atanabilir. Dışişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirlikleri ile Devlet Konservatuvarında görevlendirilecek uluslararası ün yapmış üstün yeteneklere sahip Devlet sanatçılarının, olimpiyat şampiyonluğu veya olimpiik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde birden fazla Dünya şampiyonluğu kazananlar arasından atanacak spor müşavirlerinin(6) atama ve ilerlemelerinde de bu hükümler uygulanır. (6)(7)(8)(9)(10)(12)(13)(14)(15)(16)"

İşbu maddenin gerekçesinde;

- istisnai memurlukların bu tasarı ile de muhafaza edildiği,
- ancak tasarıda bu kadronun çok daraltılmış olduğundan ve bir taraftan zaruretlere kabul edilirken, öte yandan zaruretlere zorlanması yoluyla normal bir meslek sınıfının imtiyazlı statüye sokulmaması için dikkat gösterildiği,
- bu memurluklara atama yapılırken tasarıdaki atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi gibi hükümlerle bağlı kalınmayacağı,
- buna karşılık bu memurlar arasında kendi sınıflarından yükselerek gelmeyenlerin memurluktan ayrılışlarında almakta oldukları aylıkların veya bulundukları derece ve kademelerin kazanılmış hak sayılmayacağı,
- yalnızca bu görevlerde geçirdikleri sürenin emeklilik sürelerine ekleneceği;

-bu hükümle istisnai memuriyet kadrolarına genel görünüşü ile atanmada kolaylık sağlanmasına karşılık, bu atamayla kazanılan memuriyet statüsünün garantisiz bir statü olduğu,

-çünkü istisnai memurluk usulünün, tasarının sistemi içinde teşvik edilecek bir usul olarak görülmediği ifade edilmiştir.

-Esasen, Kanunun ilk yürürlüğe girişinde bu maddede belirtilen kadrolar çok sınırlı tutulmuşken, sonradan yapılan ilavelerle, işbu kanun teklifimin konusu 59'uncu maddenin kapsamına yeni unvanlar eklenerek bu şekilde atanabilecek kadroların sayısı artırılmıştır.

Ancak Devlet memurluğuna alınma hususu, 657 sayılı Kanunun 46-57'inci maddelerinde düzenlenmiştir.

46'ncı maddede; kurumların atama yapılacak boş kadrolarını Devlet Personel Başkanlığına bildirecekleri,

47'nci maddede bu kadrolar için yapılacak sınav dahil olmak üzere kadrolarla ilgili bilgilerin duyurulacağı,

48'inci maddede Devlet memurluğuna alınacaklarda bulunması gereken genel ve özel şartların neler olduğu,

49'uncu maddede sınavlara katılma hususu,

50'nci maddede Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet memuru olarak atanacakların açılacak Devlet memurluğu sınavlarına girmeleri ve sınavı kazanmalarının şart olduğu,

51'inci maddede sınav sonuçlarının ilan edileceği,

52'nci maddede kurumların memur ihtiyaçlarının yayımlanan sınav sonuçlarında belirlenen başarı sırasına göre ilgili kurumlarca atama yapılmak suretiyle karşılanacağı,

Müteakip maddelerde ise, sakatların Devlet memurluğuna alınması ile yukarıda bahsedilen prosedürlere uygun biçimde Devlet memurluğuna alınanların adaylıkları düzenlenmiştir.

Tüm bu hükümleri birlikte değerlendirmek gerekirse; asli Devlet memurluğuna atanabilmek için, atanacakların bunun için açılmış olan sınava girmesi ve bu sınavı başarmasının öncelikli şart olduğu anlaşılmaktadır. Aksi takdirde kanun önünde eşitlik ilkesinin ihlali söz konusu olacaktır.

İşbu nedenle söz konusu kanun şu şekilde değiştirilmelidir;

"İstisnai memurluklar:

Madde 59—(Değişik: 30/5/1974-KHK/12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975-1897/1 md.)

(Değişik: 29/11/1984 - KHK - 243/8 md.) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin memurluklarına, Bakan Yardımcılıklarına, (14) Başbakan Başmüşaviri(2), (...) (3) Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Müşavir Avukat kadrolarına, (15) Toplu Konut (...) (4) İdaresi Başkanlığına ait Başkan, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, Uzman, Uzman Yardımcısı, Müşavir Avukat ve Şube Müdürleri (Uzman) (4), Başbakan Müşavirliklerine, Özelleştirme İdaresi Başkanlığında Başkan, Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Daire Başkanı, Proje Grup Başkanı ve Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine (5) Başbakanlık ve Bakanlık Müşavirlikleriyle Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliklerine, Başbakanlık Basın Müşavirliğine, Türkiye İstatistik Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, (...) (14) Avrupa Birliği Bakanlığı Başkanlıklarına (İdari Hizmetler Başkanlığı hariç), (9) (14) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri ve Hukuk Müşaviri, (10) Gelir İdaresi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, Bakanlar Kurulu Sekreterliğine, Milli Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında, Beva kadro

açıklamalar bölümünde özel nitelikli olarak gösterilen görev yerlerine, Özel Kalem Müdürlüklerine, Valiliklere, Büyükelciliklere, Elçiliklere, Daimi Temsilciliklere, Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığına, (12) dış kuruluşlarda çalışma müşavirlikleri nezdinde görevlendirilecek sendika uzmanlıklarına, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyeliklerine, Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Müşaviri (4 adet), Diyanet İşleri Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, (11) Milli İstihbarat Teşkilatı memurluklarına, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşavirliklerine, Hukuk Müşavirliğine ve Genel Sekreter Sekreterliğine, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ve Başkanlık Müşavirliğine, (16) Anayasa Mahkemesi Basın Müşavirliğine, (13) bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve dereceye yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tahsis edilmiş derece aylığı ile memur atanabilir. Dışişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirlikleri ile Devlet Konservatuvarında görevlendirilecek uluslararası ün yapmış üstün yeteneklere sahip Devlet sanatçılarının, olimpiyat şampiyonluğu veya olimpik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde birden fazla Dünya şampiyonluğu kazananlar arasından atanacak spor müşavirlerinin(6) atama ve ilerlemelerinde de bu hükümler uygulanır. **İstisnai memur kadrosuna atananlar bu görevleri süresince başka bir devlet memuru kadrosuna atanamaz ve asli memur yapılamaz** (6)(7)(8)(9)(10)(12)(13)(14)(15)(16)”

İstisnai memurların sadece atandıkları görevde kalmaları ve başka bir kadroya geçişlerinin sağlanmasının mümkün olmaması gerekmektedir. Şöyle ki; 657 sayılı Kanunun temel ilkelerinden birisi de, liyakat ilkesidir. Anılan Kanun, Devlet kamu hizmetlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmış ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında, Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmıştır. Açıktan istisnai memurluk kadrolarına atananların daha sonra diğer memurluk kadrolarına, Devlet memurluğuna alınma için açılmış bulunan sınava girmeden veya başarmadan naklen atanmaları durumu, naklen atandıkları görevlerin gerektirdiği niteliklere sahip olmamaları durumuna neden olabileceğinden, yukarıda ifade edilen liyakat ilkesinin ihlali anlamına da gelmektedir. Bu durumda, Devlet memurluğuna giriş için açılmış olan sınavlara girmemiş ve dolayısıyla bu sınavlarda başarılı olmamış kişilerin asli memurluk kadrolarının gerektirdiği niteliklere sahip olmadan naklen atanmış olmaları, kamu kaynaklarının etkili, verimli ve tutumlu kullanılmaması sonucunu yol açmaktadır. Dolayısıyla bu şekildeki atamaların Hazine menfaatlerini zarara uğraticı niteliği bulunmaktadır.

Sadece hizmetin gereği olarak kullanılması gereken istisnai memurluk kadrolarının, Devlet memurluğuna girmede esas olan sınav sistemini aşmaya yönelik olarak diğer memur kadrolarına naklen atanma amacıyla kullanılması, Anayasa ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile getirilmiş bulunan kanun önünde eşitlik ve kamu görevi hizmetine girmede eşitlik ile liyakat ilkesinin ihlali anlamına gelmektedir. Devlet memurluğu kadrolarına; liyakat esasına uymayan ve bu kadroların gerektirdiği niteliklere sahip bulunmayan kişiler atanabilmektedir.

657 sayılı Kanunun anılan 59'uncu maddesi hükümleri uyarınca açıktan istisnai memurluk kadrolarına atananların bir müddet sonra Devlet memurluğuna alınma için açılmış bulunan sınavlara katılmadan ve dolayısıyla bu sınavlarda başarılı olmadan diğer memurluk kadrolarına atanmaları hususu, uygulama ve sonuçları bakımından Hazine menfaatlerini de zarara uğraticı nitelikte olduğundan istisnai memurların başka kadroya nakillerinin ve asli memur olabilmelerinin mümkün olmaması sadece diğer vatandaşlarımız gibi 657 sayılı kanun ve ilgili kanunlar gereğince sınav ve diğer koşulların yerini bulması halinde atanmaları ve asli memur olmaları mümkün olmalıdır.

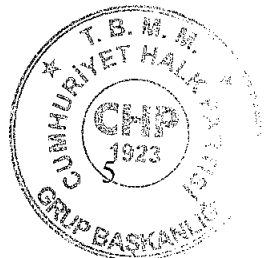

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 59'uncu maddesinin 1'inci fıkrası hükümlerine göre istisnai memurluk görevinde bulunanların sınavsız biçimde başka Devlet kadrolarına nakillerinin yapılamaması ve asli memur olamaması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNUNUN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 59'uncu maddesinin 1'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İstisnai memurluklar:

Madde 59--(Değişik: 30/5/1974-KHK/12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975-1897/1 md.)

(Değişik: 29/11/1984 - KHK - 243/8 md.) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin memurluklarına, Bakan Yardımcılıklarına,(14) Başbakan Başmüşaviri(2), (...) (3) Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, I.Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Müşavir Avukat kadrolarına, (15) Toplu Konut (...) (4) İdaresi Başkanlığına ait Başkan, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, Uzman, Uzman Yardımcısı, Müşavir Avukat ve Şube Müdürleri (Uzman)(4), Başbakan Müşavirliklerine, Özelleştirme İdaresi Başkanlığında Başkan, Başkan Yardımcısı,

Başkanlık Müşaviri, Daire Başkanı, Proje Grup Başkanı ve Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine(5) Başbakanlık ve Bakanlık Müşavirlikleriyle Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliklerine, Başbakanlık Basın Müşavirliğine, Türkiye İstatistik Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, (...) (14) Avrupa Birliği Bakanlığı Başkanlıklarına (İdari Hizmetler Başkanlığı hariç), (9) (14) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri ve Hukuk Müşaviri, (10) Gelir İdaresi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, Bakanlar Kurulu Sekreterliğine, Milli Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında veya kadro açıklamalar bölümünde özel nitelikli olarak gösterilen görev yerlerine, Özel Kalem Müdürlüklerine, Valiliklere, Büyükelçiliklere, Elçiliklere, Daimi Temsilciliklere, Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığına, (12) dış kuruluşlarda çalışma müşavirlikleri nezdinde görevlendirilecek sendika uzmanlıklarına, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyeliklerine, Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Müşaviri (4 adet), Diyanet İşleri Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, (11) Milli İstihbarat Teşkilatı memurluklarına, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşavirliklerine, Hukuk Müşavirliğine ve Genel Sekreter

Sekreterliğine, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ve Başkanlık Müşavirliğine, (16) Anayasa Mahkemesi Basın Müşavirliğine, (13) bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve dereceye yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tahsis edilmiş derece aylığı ile memur atanabilir. Dışişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirlikleri ile Devlet Konservatuvarında görevlendirilecek uluslararası ün yapmış üstün yeteneklere sahip Devlet sanatçılarının, olimpiyat şampiyonluğu veya olimpik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde birden fazla Dünya şampiyonluğu kazananlar arasından atanacak spor müşavirlerinin(6) atama ve ilerlemelerinde de bu hükümler uygulanır. İstisnai memur kadrosuna atananlar bu görevleri süresince başka bir devlet memuru kadrosuna atanamaz ve asli memur yapılamaz(6)(7)(8)(9)(10)(12)(13)(14)(15)(16)"

MADDE 2- Bu Kanun; Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

